

SWAITEMOAL

EN
MARS

2005-3

inhoudsopgave

Van de redactie.....	3
Jaarprogramma.....	4
Bestuursmededelingen: Nieuwe Verenigingsruimte.....	5
25 jaar Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal.....	10
Bezoek aan Kessel	12
Nostalgie op papier	14
Een medaille van St. Urbanus.....	22
Beliefs tweede archiefbrand: toch nog iets boven water!	26
Belvédère-studie Leewen-de Weerd te Reuver	35
Recente archeologische vondsten	36

Van de redactie

De zomervakanties zijn weer voorbij en een nieuw heemkunde seizoen vol activiteiten staat er weer aan te komen. Een belangrijke gebeurtenis van de afgelopen maanden is dat onze vereniging inmiddels een nieuwe verenigingsruimte heeft betrokken in het pand Willem Limburg aan de Rijksweg in Reuver. Veel leden hebben hard gewerkt om de nieuwe ruimte in te richten en om de Heemkunde collectie en materialen te verhuizen van de oude verenigingsruimte in Den Roover naar de bovenverdieping van ons nieuwe pand.

De redactie van de Zeumer beschikt hier ook over een eigen PC om het verenigingsblad te kunnen samenstellen. In deze editie wordt uitgebreid aandacht besteed aan de nieuwe verenigingsruimte. Veel leden hebben nog geen bezoek gebracht aan ons nieuwe pand, maar in het kader van ons 25 jarig Heemkunde jubileum staat onze nieuwe ruimte centraal in de geplande activiteiten. Het volgende jaarboek staat er aan te komen en ook een jubileumboek.

Verderop in dit blad kunt u hierover meer details vernemen.

In onze vorige editie werd de bus excursie naar Ahweiler/Schloss Bürrshelm aangekondigd. Deze excursie heeft inmiddels succesvol plaatsgevonden. De redactie van de Zeumer zou graag foto's en korte reisverslagen van deze excursie willen ontvangen. Wel leuk om de thuisblijvers te laten zien wat ze gemist hebben.

De laatste Zeumer van dit jaar zal omstreeks half december verschijnen.

Kopij voor deze Zeumer 2005-4 s.v.p. inleveren vóór 10 november bij ons redactieadres.

Bij voorkeur elektronisch aanleveren per e-mail: th.derks@hetnet.nl.

Jaarprogramma

Enkele activiteiten zullen worden georganiseerd in samenwerking met de MHVS (Milieu- en heemkundevereniging Swalmen).

26	jan.	Lezing door A.Hendricks over kasteel Kessel
17	mt.	Jaarvergadering in de verenigingsruimte met na afloop een fotoquiz
17	april	Fietstocht o.l.v. Thijs Pubben langs oude boerderijen (met diavoorstelling) in Swalmen. Samen met de MHVS
28/29	mei:	Fietstocht over het voormalige munitielager o.l.v. F. Stroucken
19	juni	Fietstocht langs archeologische monumenten in Swalmen
25	juni	Busexcursie naar vestingstadje Ahrweiler en omgeving.
juli-aug.		Vanaf 11 juli t/m 15 augustus is de verenigingsruimte gesloten. Op 22 augustus kan men er weer terecht.
11	sept.	Open Monumentendag met als thema: religie.
2	okt.	Herstwandeling i.s.m. IVN De Steilrand.
najaar		Kleine excursie/wandeling in de kern van Kessel o.l.v. Ton Hendrix
30	okt.	Opening jubileumtentoonstelling (25 jaar heemkundevereniging) en huidige jubilarissen
6	nov.	Rondleiding o.l.v. Guus Rusing op Oud kerkhof in Roermond.
15	dec.	Lezing Friedhelm Stroucken over het voormalige Britse munitielager tussen Beesel/Swalmen en Brüggen.
26	dec.	Kerstwandeling (2e kerstdag) i.s.m. de MHVS

Door omstandigheden kan de datum van een activiteit wel eens wijzigen. Daarom wordt U verzocht de infobladen en weekbladen goed te lezen of anders even contact op te nemen met iemand van het bestuur.

Bestuursmededelingen

Nieuwe Verenigingsruimte

In de voorgaande twee Zeumers hebben we u geïnformeerd over de talrijke werkzaamheden die verricht dienden te worden voordat de verhuizing daadwerkelijk in gang kon worden gezet.

We zijn nu enkele maanden verder en - voor zover nog niet bekend – "veur zin euver"!

Vanaf maandag 22 augustus is iedereen op de vaste maandagavond welkom in de nieuwe verenigingsruimte, op de bovenverdieping van het pand Willem Limburg aan de Rijksweg 10 te Reuver. Misschien heeft u het al gelezen want we hebben de openstelling van de nieuwe verenigingsruimte bekend gemaakt via de huis aan huis bladen die in de regio verschijnen.

De verhuizing is een gigantische klus gebleken.

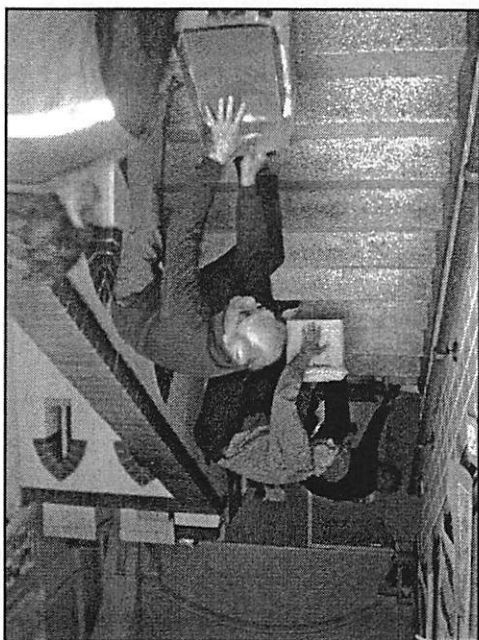

Ger Stroucken coördineerde de werkzaamheden en twee verhuisploegen (de een aangestuurd door Ger Stroucken en de andere door Wiel Luys) zijn er voortreffelijk in geslaagd, onder zeer uiteenlopende weersomstandigheden onze inboedel uit Den Roover naar Willem Limburg te verhuizen.

Onze fotograaf wist een van de verhuisploegen te vereeuwigen.
V.l.n.r. Annie Stroucken, Hennie Geurts-Willemsen, Ger Stroucken, Wilbert Hebben, Math Hebben. Op de voorgrond Theo Derks en Piet Colberts.

Het enthousiasme van de verhuizers sloeg soms zelfs over naar hun familieleden.
Onze hartelijke dank voor alle mensen die de handen uit de mouwen hebben gestoken!

Want het was me een klus! Honderden kilo's aan spullen diende van de zolder in Den Roover over al die trappen naar beneden te worden gebracht. En daar bleef het niet bij want het moest ook nog naar de eerste verdieping in Willem Limburg. Dat hiervoor weer een horde zoals een trap diende te worden genomen, behoeft geen betoog. Buitengewoon grote stukken gingen via het plat dak. Onze verhuizers getuigden van positieve kracht, fantasie, een sterke wil, inzet, praktisch inzicht en spierballen!

Honderden kilo's zijn op deze wijze verplaatst. Deze leden kunnen u vertellen dat heemkunde een gewichtige zaak is!

Er zijn mensen die beweren dat na onze verhuizing het gebouw van Den Roover enkele meters uit de grond omhoog is gekomen. Nu is dit wellicht wat overdreven, maar het is wel opvallend dat de laatste weken berichten tot ons zijn gekomen van buurtbewoners die de indruk hebben dat het pand Willem Limburg wat dieper ligt dan een half jaar geleden.
We houden het er maar op dat dit allemaal gezichtsbedrog is, hoewel er eind juli voor het eerst waterschade ontstond na een gigantische hoosbui.

Onze nieuwe ruimte ziet er schitterend uit. Nadat de vloeren waren geëgaliseerd, kon de nieuwe vloerbedekking worden aangebracht. De wanden werden voorzien van smaakvolle pastelkleuren (Piet Colberts, bedankt voor je deskundige adviezen en het hanteren van de kwast), ons oude aanrechtblok werd aan de nieuwe situatie aangepast en aangesloten (bedankt Jan Geurts, man met de gouden Ga-Wa-Lo-vingers), de elektriciteit werd vak-kundig aangepast door Theo Derks (Mister 220 Volt), magazijnstellingen gemaakt voor de eeuwigheid konden worden geplaatst in het nieuwe depot en de verhuizing werd in gang gezet.

Van een oude schoolbank werd een glijbaan gemaakt waardoor de trap in Den Roover een minder groot obstakel werd.

Alles werd zoveel mogelijk meteen op de juiste plaats gelegd. De van de bibliotheek in Swalmen overgenomen boekenplanen werden meteen in gebruik genomen en bieden nu plaats aan onze boekencollectie. Op verzoek van vele "Stammkunden", vaste bezoekers van de maandagavond, hebben we ook de grote "kleinjertaafel" mee laten verhuizen en weer een prominente plaats gegeven.

Op het moment dat we dit stukje schrijven is de nieuwe ruimte nog in opbouw. Gordijnen en heemkundig decoratiemateriaal dienen nog te worden opgehangen, niet alle meubilair is nog gearriveerd, en er zijn nog een aantal van die dingetjes waaraan je ziet, dat de definitieve inrichting nog even op zich laat wachten. We hopen dat dit allemaal achter de rug is, als u deze Zeumer onder ogen krijgt.

De eerste maandagavond in de nieuwe ruimte was op 22 augustus. Eerste reacties van leden waren positief. De ontmoetingsruimte werd groot genoeg ervaren en – om de kerk in het midden te laten – men vond dat we er beslist niet op achteruit zijn gegaan. We nodigen alle leden uit om bij gelegenheid eens te komen kijken. Elke maandagavond staat de (gratis) koffie klaar en de grote collectie boeken, foto's en ander heemkundig materiaal uit Beesel, Belfeld, Reuver en Swalmen zal ervoor zorgen dat u van de ene verbazing in de andere valt. Neem daarbij nog de gezellige ambiance van gemiddeld meer dan twintig oudere jongeren en u kunt na sluitingsstijd (circa 22.00 uur), terugzien op een gezellige en wellicht leerzame avond.

Bent u niet-lid en nieuwsgierig geworden? Kom gerust kijken en meldt u bij de toezichthouder. Die zal u van alles laten zien waar door wellicht een nieuwe hobby voor u ontstaat. Kijken kost niets, kom gerust enkele keren de sfeer proeven en – het zou niet de eerste keer zijn – misschien wordt ook u bevangen door het heemkundevirus.

De officiële opening van onze nieuwe ruimte vindt plaats op zondag 30 oktober. Schrijft die datum al op de kalender. Op die dag begint ons jubileumjaar: 25 jaar heemkundevereniging Maas- en Swalmdal! Het wordt een zeer bijzondere dag waarop tal van activiteiten plaats hebben. Verderop in deze Zeumer daarover meer.

Voor nu laten we het hierbij wat de verenigingsruimte betreft. Rest ons allen heel hartelijk te danken die een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van onze nieuwe thuisbasis. Dankzij u blijft Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal ook letterlijk gehuisvest midden in de samenleving van het Maas en Swalmdal.

Het bestuur

25 jaar Heemkundevereniging Maas- en Swalmadal

Op zondag 30 oktober staan wij stil bij het 25-jarig bestaan van onze vereniging.
Die dag begint voor ons het jubileumjaar. En u kunt ervan op aan dat dit heel wat verrassingen in petto heeft.
Een jaar lang zullen we naar onze leden en naar de bevolking in ons werkgebied proberen uit te dragen wat Maas- en Swalmadal voor een vereniging is en welke mogelijkheden die vereniging biedt voor het beoefenen van een verrassend veelzijdige en eigenlijke hobby.

Wat kunt u op 30 oktober verwachten? Schrijft die datum maar met rood op de kalender want het wordt een bijzonder feestelijke dag waarvoor u allen van harte wordt uitgenodigd: daar bent u immers lid voor!
Een uitgewerkt programma voorzien van tijdstippen etc. wordt u te zijner tijd toegestuurd.

We beginnen de dag in café-zaal Ronckenstein aan de Markt te Reuver. Hier wordt het **startschot** gegeven voor ons jubileumjaar. Daarnaast presenteren we op dat moment ons **nieuwe jaarboek**. Het is voor de vereniging ieder jaar een bijzonder feestelijk moment en vooral de leden die dit nog niet hebben meegemaakt nodigen we nadrukkelijk uit dit evenement bij te wonen. Na afloop kunt u overigens meteen uw (gratis) jaarboek in ontvangst nemen.

Aansluitend steken we met alle aanwezigen de markt over en lopen we naar onze nieuwe verenigingsruimte die slechts op ongeveer honderd meter van zaal Ronckenstein verwijderd ligt. Daar bevindt zich op dat moment de **speciale jubileumtentoonstelling** die we hebben opgezet om de bevolking een beeld te geven van heemkunde in het Maas- en Swalmadal.
Deze tentoonstelling zal overigens als wisseltonstelling ook in Belfeld (de Hamar) en in Swalmen (gemeentehuis) worden gepresenteerd.

U kunt zich door middel van deze presentatie die in de avonduren van achterliggende maanden door talrijke leden is opgezet, een beeld vormen van allerlei facetten van heemkunde, Alsof dat nog niet genoeg is, kunt u ook nog uitgebreid kennis maken met onze **nieuwe verenigingsruimte** op de eerste verdieping van het Willem Limburghuis.

In die ruimte willen we leden en belangstellenden op een feestelijke wijze ontvangen. Bij feest hoort koffie en gebak.....en bij een jubileum van een heemkundige vereniging hoort (dachten wij zo) heemkundig gebak.

En wat dit laatste betreft vragen wij u als leden, om eens na te denken of u hier een bijdrage aan wilt leveren. We willen onze gasten graag verrassen met bakproducten van eigen bodem.

En wat is nog heemkundiger dan zelf gebakken "zjwarte proeme-vlaai, nestevlaai, appelvlaai, kruumelkessvlaai, knapkook, keek sj-pesiaal, drakekook" - waarschijnlijk uit Beesel - , ..tja... vult u maar aan.

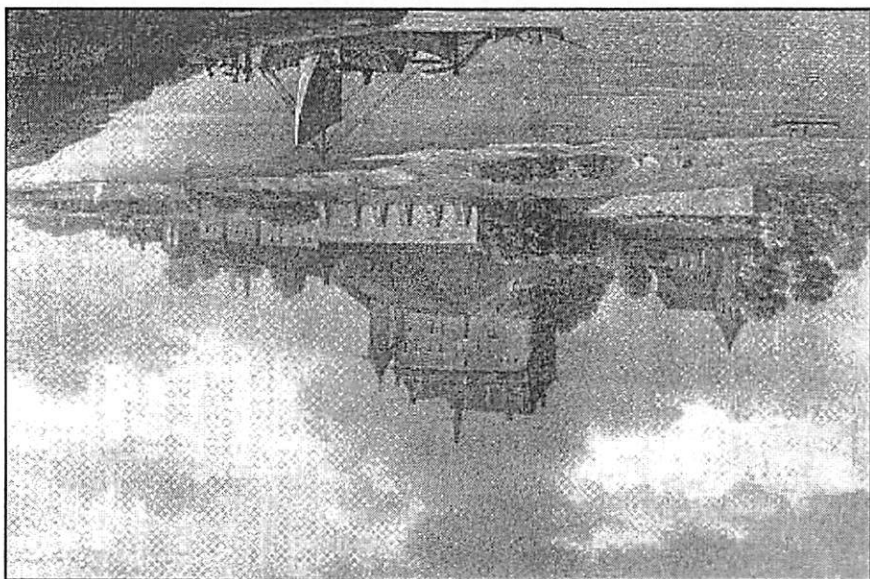
Als bestuur willen we u als leden een fijne dag bezorgen maar we kunnen uiteraard niet alles zelf uitvoeren. Laat zien dat wij **samen** ons hebben ingezet om er een feestelijke dag van te maken. U kunt uw betrokkenheid bij onze heemkundevereniging laten zien door een bijdrage te leveren aan deze feestelijke dag. Maak voor de vereniging - dus ook voor uzelf - een vlaai of ander gebak waarvoor u ons de kostprijs rekent, of - nog beter - maak een vlaai of ander gebak die u ons sponsoort!

Met uw hulp maken we er een onvergetelijke dag van. Het positieve gevoel dat mensen overhouden aan een bezoek aan onze heemkundevereniging en aan het beoefenen van heemkunde in het algemeen, dat is dan voor een belangrijk deel door u mede bewerkstelligd.

Dus, vul de bon in die in deze Zeumer is afgedrukt of stuur de antwoordcoupon die los aan deze Zeumer is toegevoegd.

En.....vergeet vooral niet om zelf te komen op zondag 30 oktober! qua smaak in de buurt kan komen van wat u heeft aangereikt.

Op verzoek van een aantal leden hebben we de excursie verplaatst naar dit najaar.

Op 22 mei hadden we een wandeling gepland door het oude centrum van Kessel. We hebben hier vanaf moeten zien omdat op die dag, eveneens in het centrum, een defilé met aansluitend andere activiteiten plaats had van een aantal schutterijen.

Bezoek aan Kessel

Het bestuur

De schrijver van dit stukje maakt in elk geval 'kwetschproemvlaai' en 'Zjwarmer appelpöl zonger worm', twee producten van onover-troffen heemkundige kwaliteit waar – volgens een bekend, maar niet met name te noemen 'bekker oet de sjtreek', 'die van Bezel, Ruiver en Belvend zich de tenj op oetbiete!'. Ook dat is heemkunde in het Maas en Swalmadal.

Gids is Ton Hendricks uit Kessel die in het begin van het jaar voor onze vereniging een lezing heeft verzorgd over de burcht, het markante bouwwerk dat vanaf onze oever van de Maas, het aanzien van Kessel bepaalt.

Groot en dominant, op de hoge westoever gelegen, was zij eeuwen lang een teken van macht en aanzien van waaruit haar bewoners controle uitoefenden op de scheepvaart en handel op de Maas. Naast de burcht heeft Kessel op het gebied van cultuurhistorie, echter nog meer te bieden.

Ton Hendricks, is de aangewezen man om hierover uit te wijden. Ton weet op tal van markante plaatsen wat interessants te vertellen. Voeg daarbij nog de een of andere anekdote over baron Frits en u kunt er van op aan dat deze excursie u een boeiende zondagmiddag bezorgd.

Voor leden is de excursie vanzelfsprekend gratis, daar bent u immers lid voor. Introduces betalen Euro 2,- als bijdrage in de kosten.

Belangrijk! Degenen die graag hieraan willen deelnemen kunnen zich tot 9 oktober hiervoor aanmelden. In overleg zal vervolgens een datum worden vastgesteld, tijdstip etc. We gaan alleen als het op die dag goed weer is.

Hoe aanmelden? Via mail (smeets.h@zonnet.nl) of 0475/502241 (na 18.00 uur)

Nostalgie op papier

Wegens extra mededelingen en nieuws over de werkzaamheden bij de aanstaande verhuizing van onze vereniging naar het nieuwe pand Willem Limburg kon bovengenoemd artikel, ofschoon klaar en tijdig doorgegeven aan de redactie, niet meer geplaatst worden in de kwartaaluitgave 2. In dit geval is er sprake van overmacht! Toch wil ik deze bijdrage in zijn oorspronkelijke versie nog graag onder uw aandacht brengen. Al heeft de tentoonstelling in Beesel inmiddels alweer plaats moeten maken voor een andere tentoonstelling.

Bij de inzending van dit artikel voor plaatsing in de kwartaaluitgave van de "Zeuwer" loopt in het Aad Raadhoe van Beesel nog de tentoonstelling "Nostalgie op papier". De ontvangers van het tijdschrift, leden van onze regio-heimhundevereniging, zijn wel op de eerste plaats mensen die zich doelgericht bezighouden met geschiedenis, oude gebruiken en tradities, stamboom, archeologie en nog meer zaken die betrekking hebben op ons woon- en leefgebied: het Maas- en Swalmadal.

Dank zij het gebruik van papier, al vele eeuwen lang, is er veel uit het verleden voor ons bewaard gebleven. Via schrift en beeld hebben onze voorouders veel kunnen vastleggen wat voor het nageslacht uiterst belangrijk gebleken is. Denk alleen maar eens aan administratie en archiveren van overheid en kerkelijke instanties.

Elke generatie steunt op mensen uit een vorige generatie. Hoe leefden zij, onze voorouders, grootouders en overgrootouders? Eigenlijk willen wij even terug naar hun tijd, en vreemd genoeg hebben we daarbij soms een beeld van een leefgemeenschap waarin de mensen gelukkig en tevreden waren in een sfeer van vriendschap en romantiek! De werkelijkheid is natuurlijk heel anders geweest.

Het verlangen naar vroeger, naar het leven van toen en met een gevoel van heimwee terug willen zien op een tijd die men zich graag als ideaal voorstelt, kan men wel samenvatten tot het begrip

nostalgie. En met alle vormen en soorten papier als hulpmiddel is de benaming "Nostalgie op papier" wel verklaard.

Voor mij is deze vorm van nostalgie een hobby geworden, zij het beschieden en amateuristisch. Het is eigenlijk begonnen met een verzameling oude ansichtkaarten in een familie-album; kaarten verzonden in de periode 1890-1940 en geschreven door verwanten en vrienden. Dat album is zorgvuldig bewaard gebleven. Zo nu en dan, op een saaie regenachtige dag of op een zondagmiddag werd het lliijige boek tevoorschijn gehaald en konden wij als kinderen ons vergapen aan die wonderlijke verzameling: echt "gelopen" kaarten met afbeeldingen van steden en dorpen en romantische beelden uit de natuur. Soms nog voorzien van interessante tekst en de naam van de afzender die inmiddels al overleden was.

Een oudoom, geboren Roermondenaar, woonde vanaf 1896 tot aan zijn dood in 1950 in het buitenland. Tijdens die jaren heeft hij mid-dels brieven en vooral kaarten veel correspondentie gevoerd met zijn familie in Reuver. Hij had bovendien de bijzondere gewoonte jarenlang te schrijven in Roermonds dialect, de taal uit zijn jeugd, en de kaarten soms nog te verluchten met vaardig gemaakte tekeningen. Die oom is grootaandeelhouder van het album geworden: een derde van de kaartruimte was voor hem!

Genoemde collectie kaarten werd mij later toegewezen met het verzoek ze te bewaren als familieherinnering en te zijner tijd door te geven aan de volgende generatie. Mijn liefhebberij, het kaarten verzamelen was hiermee begonnen. Ik speurde stad en land af op zoek naar méér, in het bijzonder naar topografische dorpsgezichten van Reuver-Beesel en omgeving. Er kwamen (nu zo'n dertig jaar geleden) dorpsprentjes boven water die men nog nooit had gezien.

Maar er is zo veel méér te vinden in de ouderwetse papierwinkel. Ik kreeg gaandeweg belangstelling voor mooie en oude plaatjes en prentjes, posters en historische prenten, oude landkaarten, mode-platen en vooral kinderprentenboeken.

Het is beslist niet zo dat men enkel aangewezen is op het bezoek aan dure antiquaraten; op speciale markten en beurzen, op oude zolders en zelfs in de vergeten schoenenkruisjes doet men nog wel eens een leuke vondst.

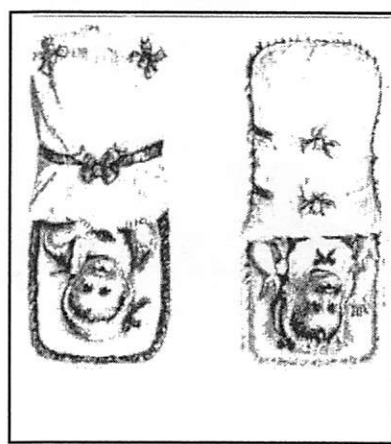
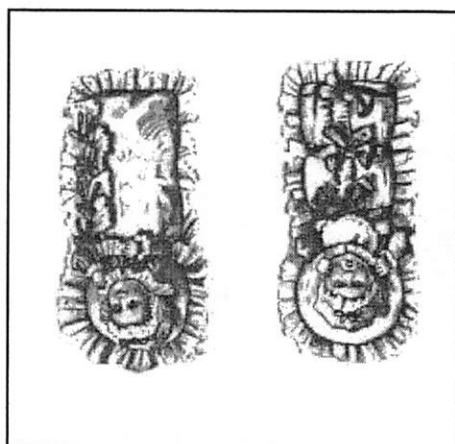
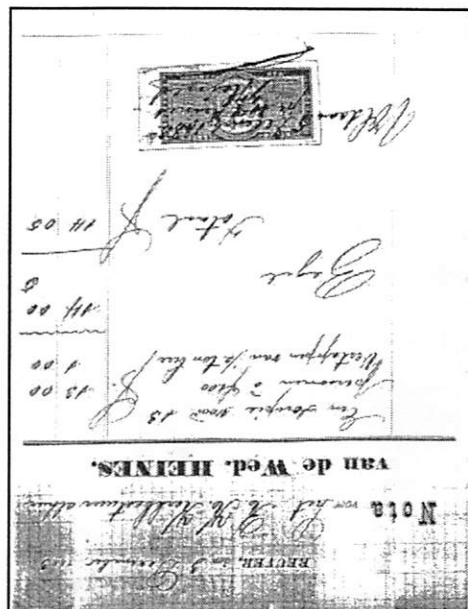
Verzamelojecten zijn er vele; postzegels, boeken, oude aandelen. Mijn belangstelling voor wat de papierbranche betreft heb ik al genoemd. Via de stichting *Beesel en haar Toekomst* heb ik de gelegenheid gekregen daarom iets te laten zien aan hen die er belang in stellen. Ik hoop dat ik enigszins aan hun verwachting heb kunnen doen.

Ter illustratie volgen hier nog enkele voorbeelden van nostalgische papier, elk met een eigen verhaaltje. Ze zijn bijna alle in kleur, maar kunnen ze hier slechts in zwart-wit weergeven. Maar toch wel leuk om even terug te kijken in het verleden!

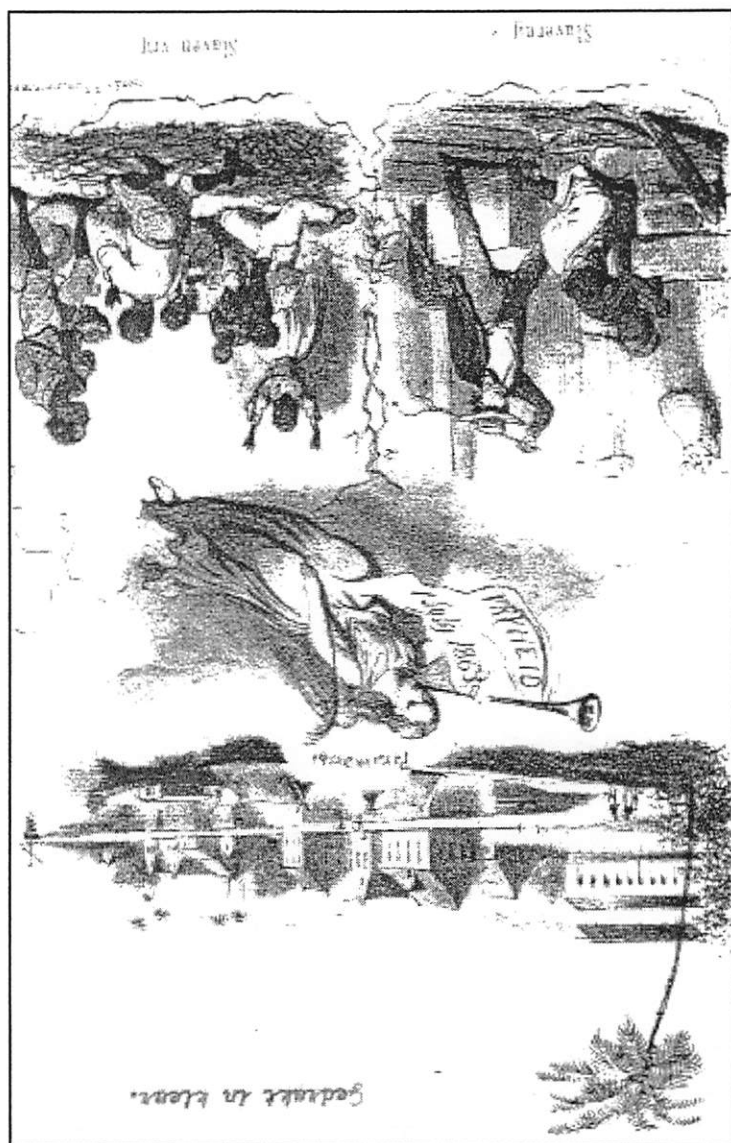
De nog altijd bestaande cacao chocolade Groottes, gesticht in 1825 te Westzaan in Noord Holland, gaf in het jaar 1887 een bijzonder mooi prentje uit: ongetwijfeld uit reclameoverweging. Het plaatje is in kleur gedrukt en toont een charmante prinses Wilhelmina op zevenjarige leeftijd. De tekst aan de onderzijde is in het Frans. Waarschijnlijk is het plaatje geknipt uit een Groottesverpakking van cacao poeder. Ook de achterzijde bevat tekst in de Franse taal. Het lijkt erop dat Wilhelminienje op het punt staat te genieten van een kopje heerlijke Groottes chocolademelk.

Een etentje van het Kerke-
 stuur en genodigden? En
 daarbij een half ton bier voor
 één gulden! Onze Nederland-
 se Staat ontving 5 cent belas-
 ting!

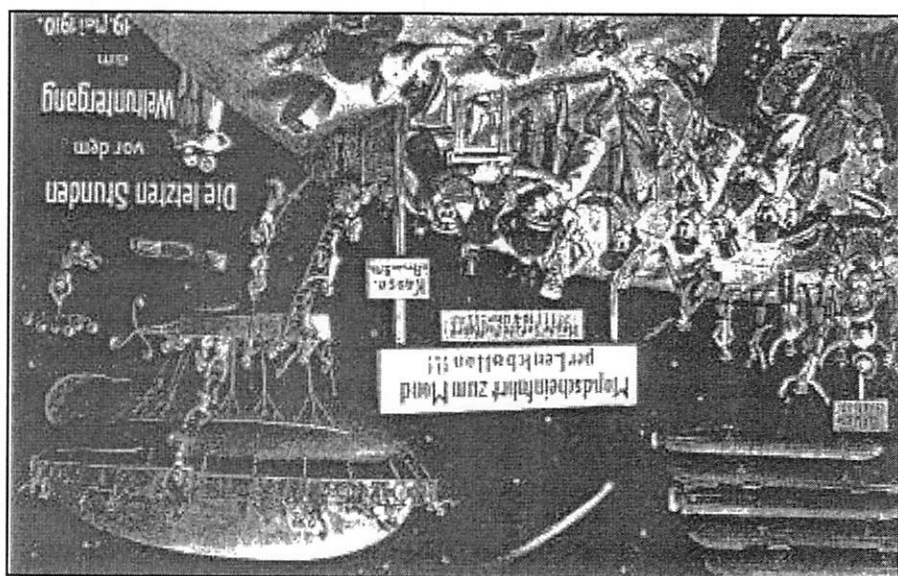

Als deze vier plaates in kleur en reliëf hier zouden kunnen worden
 afgebeeld, dan zou men de oorspronkelijke poëzieplaates herken-
 nen. Want dat zijn ze!
 Maar wel uit een periode die een eeuw achter ons ligt, toen de bo-
 relingen nog werden ingebakerd tot een soort levend pakket!

Een pagina uit het geschiedenisboek van 1878. Slavernij en afschaffing in 1863 van de kolonie Suriname.

De kaart werd op 30 april 1910 verzonden vanuit Heerlen naar Tilburg. De komeet was volgens de voorspelling inderdaad op 19 mei zichtbaar, maar heeft de aarde met rust gelaten.

Veel opwinding veroorzaakte in de jaren vóór 1910 de aankondiging dat op 19 mei van dat jaar vanaf de aarde de komeet (staarster) van Halley te zien was. De beroemde astronoom Halley had deze komeet al in de 17^e eeuw ontdekt en volgens berekening zou hij in 1910 weer zichtbaar zijn. Het was een voorspelling die veel stof deed opwaaien en bij veel aardbewoners nieuwsgierigheid, twijfel, ongelooft en zelfs angst teweegbracht. Vooral dat laatste is hier in beeld gebracht: de mens vlucht weg van de aarde vanwege een mogelijk vergaan van de wereld.

Jo Thijssen

Productie tien miljoen per jaar.
Export naar alle werelddelen.

A.B.C. code 814
Telefoon 521
Telefoon-adres: "HETMAN'S SWALMEN"
Swalmen - Holland
Dakpannenfabrieken
N.V. Verenigde Swalmer

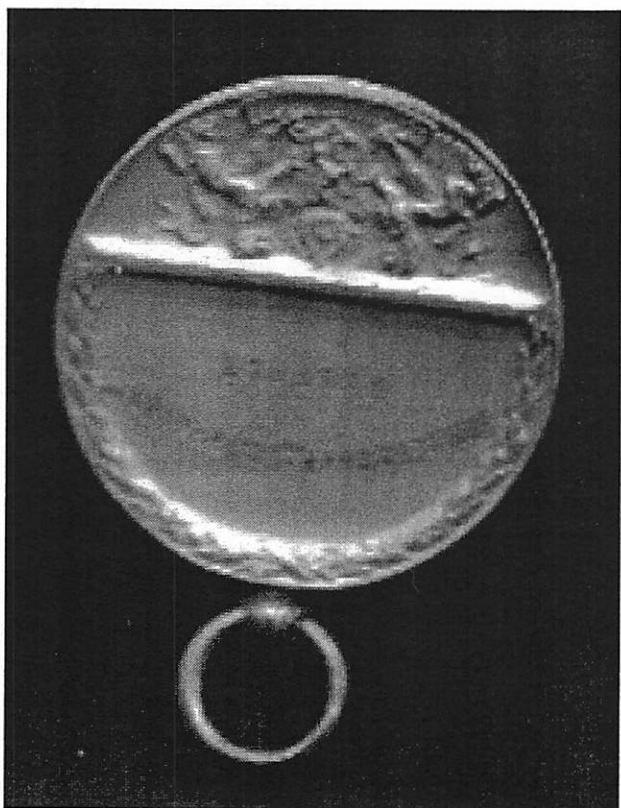
Kent u dit mannetje nog? Zelfs in de Nedambus, die in de jaren dertig van de vorige eeuw de dienst onderhield tussen Roermond en Venlo, werd je begroet door de grappige afbeeldingen; het mannetje met sigaar dat zich veilig beschut voelt tegen de regen met de degelijke dakpannen van de N.V. Verenigde Swalmer Dakpannenfabrieken.

Het origineel is een zeer kleurig kinderlente met 12 afscheurblaadjes voor de maanden van het jaar. De Wed. H.J. Renier Hoofdstee 43 in Rotterdam verraste hiermee de kinderen van haar klanten. Een klein aardigheidje voor het laatste jaar van de 19^e eeuw.

Een medaille van St. Urbanus¹

Geruime tijd geleden verkreeg ik uit familiebezit een goudkleurige medaille van het broederschap St. Urbanus, verleend blijkens de inscriptie aan G. Thissen, bij gelegenheid van zijn 50-jarig lidmaatschap van St. Urbanus op 1 oktober 1924.

Uit literatuur² en stamboomonderzoek blijkt, dat vóór de Franse tijd geen personen van die naam in het Belfeldse woonden. De Thissens die na dien zich in Belfeld vestigden, kwamen van o.a. Bree [Maasbree], Tegelen en Venlo.

Medaille Broederschap St. Urbanus, Belfeld (voorzijde)

¹ Tenzij anders vermeld, zijn de gegevens ontleend aan de registers van de burgerlijke stand van Belfeld.

² Driessen, Th. W. J., *Geschiedenis van de St. Urbanusparochie te Belfeld*, Belfeld 1971, 64

Een deel van hen vestigt zich in Tegelen en Beesel. De Beeselnaren blijven zich tot heden Thijssens schrijven, terwijl de Tegelse konisten zich Thijssen, verworpen tot Thissen, noemen. (Er worden bovendien al generaties inheemse Thijssens in Tegelen).

Kortom, Thijssen/Thissen is een naam, die relatief veel voorkomt in deze contreien, doch die tot vele stammen te herleiden zijn.

De Tegelnaren en de Venlonaren, niet zijnde familie, komen soms in beeld bij kwartierstaten. Ze zijn soms via omwegen aangehuwd, doch geen bloedverwanten.

Een zekere Gerardus, komend van Bree, huwde in 1794 kerkelijk te Tegelen. Kinderen uit dit huwelijk geboren aldaar, huwen nadien te Belfeld. Deze Breese stam en de Tegelse/Belfeldse tak zijn mijn directe voorvaderen.

De hierboven gememoreerde Gerardus uit 1924 is hiervan een na-zaat. Hij is geboren op 02 november 1856 te Belfeld.

Op 18-jarige leeftijd werd hij dus lid van het broederschap. Gerardus overleed op 09-10-1931 te Belfeld. Hij huwde 4 oktober 1886 te Belfeld de in Oosterhout op 6 augustus 1859 geboren Catharina Ernst. Zij overleed 27-12-1941 te Belfeld in haar woning Wilhelmijnestraat 10.³

Beiden hadden het niet breed. Hun gehele leven bleven zij dagloners. Slechts een enkele keer wordt in de registers van de burgerlijke stand als beroep landbouwer vermeld.

In de boeken van Hermans, Driessen, Croonen en van der Biesen in onze jaarboeken, komen verscheidene vermeldingen en foto's voor van Thissen, al dan niet verband houdende met de broederschap St. Urbanus en wonend in Belfeld en Tegelen.⁴

³ Familie-archief, invnr. 233, 238, 239

⁴ Hermans, R., (red) Belfeld, van eeuwwisseling naar eeuwwisseling, Belfeld 1992; Croonen, H., (red) Tegelen en Steyl toen: meer dan honderd oude foto's van de laatste 100 jaar, Venlo 1985; Biesen, J.v.d., 1001

mensen uit het Belfeld van toen, Ljubljana 1996; Jaarboek HVS 2 (1982) 146

Zo is vóór de oorlog een Thissen, tambour maitre schutterij, die woonde nabij de Julianastraat, vlak achter de machinekamer van de Gebr. v. Cleef, waar Driks van Duren en fam. v. Spee woonde en wel links op de hoek.⁵

Frans Thissen werd in 1948 koning, terwijl in 1958 een G.A.H. Thissen het bracht tot koning. Hun koningzilver bestaat nog.⁶

Op een groepsfoto van de broederschap, gemaakt bij het gouden jubileum in 1956, toont M. Thissen.⁷ In dat jaar werd ook jubilaris Thies Thissen vereeuwigd.⁸

De oprichter van het schutterijmuseum te Steyl, Harry Thissen, zou ook lid van St. Urbanus zijn of zijn geweest.⁹

Navraag bij de secretaris van de schutterij middels e-mail omtrent G. Thissen bevestigde een en ander.

Er zouden 3 families Thissen te Belfeld gewoond hebben, waarvan er 1 de bijnaam had "van de Moes".

Een zegsman deelde de secretaris mede dat hij "kent (geboren in 1920) als kind wel enkele volwassen mensen genaamd Thissen doch geen familie van ons was. De persoon waar deze medaille desjids aan werd uitgereikt was mogelijk werkzaam bij de spoorwegen afd. Belfeld als hoofdangeerde, woonachtig aan de Bolenbergweg" Hij wist van "drie families die echter geen familie waren en ook onderling geen contact hadden"

De Broederschap bezit verder een foto uit 1934, waarop en zekere Ties Thissen afgebeeld is.¹⁰

-
- 5 Hermans 1992, 154
 - 6 Driessen 1971, 136
 - 7 v.d. Biesen 1996, 85
 - 8 Hermans 1992, 288
 - 9 familiëarchief, invnr. 196, documentatienmap H.G.H. Thissen
 - 10 Waarschijnlijk betreft het hier de Thissen, met een gewone pet, bij een groep jubilarissen. Deze foto heeft
- vorig jaar op internet gestaan, doch ik heb verzuimd, deze en de bron te downloaden....Nadien is de foto niet meer op het net teruggevonden. Jaarboek HVS 1982, 146 toont eveneens een foto uit 1934, waarop o.a. een zekere M. Thissen is afgebeeld. Over foto's meer in een volgende Zeumer.
-

H. Thissen

Echter, de Bolenbergse Thissen zijn echter nazaten van jeneverstoker Thissen, wiens zoon Jan Mathijs, jevenersstokersknecht, geboortig van Venlo, in Belfeld in 1841 huwde met Maria Gertruda Lommen, afkomstig. Enkele van zijn nazaten, te beginnen met overwegwachter Pieter Hubertus, zijn vanaf 1881 spoorwegmensen. Een zoon van hem bracht het tot stationchef en stierf in 1958.¹¹ Nazaten woonden ook in De Poelder¹² De eerder genoemde Frans blijkt een oom van de secretaris te zijn, evenals G.A.H. Thissen (Graad genoemd).

Wein, de Gerardus Thissen komt dus (voorlopig) niet in zicht bij de broederschap. De medaille zou dan het enige bewijs zijn van het bestaan het schutterslid Gerardus Thissen.

Nadere bestudering van uitvergrete gescande foto's nadien, bracht toch Gerardus aan het licht. Het betreft een groepsfoto van alle leden, blijkens het onderschrift gemaakt in 1924 [voor het raadhuis].¹³ Deze foto kan dus gemaakt zijn bij gelegenheid van de huldiging van jubilarissen. Gerardus en andere feestelingen zitten op de voorgrond prominent aanwezig achter een tafeltje. Hij is, vlnr, de 6^e persoon, met snor en kalend hoofd.

Overigens zou de schutterij in dat jaar 273 jaar bestaan¹⁴, geen reden dus om die foto te laten vervaardigen, tenzij men er toentertijd vanuit was gegaan, dat 1924 een jubileumjaar was. Dat klopt inderdaad: de broederschap bestond toen immers 400 jaar (i) en dat was wel een foto waard.¹⁵

¹¹ familiearchief, invnr. 196, documentatiemap Thissen-Korsten; zie ook Het Limburgs Kwartierstakenboek

¹² 1998, Kwartierstaat Thissen-Franssen, 116

¹³ v.d. Biesen 1996, 16, 17, 19

¹⁴ Hermans, eeuwwisseling, 284

¹⁵ Homepage St. Urbanus: 350 jaar in 2001: opgericht in 1651

¹⁶ Driessen, 1971, 132, de Broederschap zou al kunnen bestaan in 1524

Nauwelijks was het in de Zeumer 2004 nummer 1 geplaatste stuk, over het verbranden van gemeentelijk archiefmateriaal in 1958 naar de redactie gestuurd, of er verscheen een schitterende oude foto van de genoemde familie Janssen in de Tegelse courant. De foto kon alsnog dankzij medewerking van de heer Fons Janssen bij die tekst worden opgenomen. Het opdrukken van de foto maakte natuur-lijk nieuwsgierig. Waren er misschien meer foto's of andere docu-menten van de familie Janssen bewaard gebleven? Het is namelijk frappant dat in de fotoboeken die over Belfid zijn verschenen niet één foto betrekking heeft op deze familie, terwijl die toch een voor-aanstaande rol in de Belfidse gemeenschap heeft gespeeld. Meer afbeeldingen dan de al bekende foto, die ik overigens – ge-zien de leeftijd van de kinderen – omstreeks 1896 (40-jarig brullofts-feest?) dateer, is tot op heden echter niet boven water gekomen. Wel bleek er dankzij een oplettende oom een behoorlijke hoeveel-heid familiedocumenten bewaard te zijn gebleven. Deze werden in 1958 in de woning aan de Maasstraat aange troffen. Het is een nogal curieuze verzameling familiepapieren. Niet alleen hebben ze betrekking op een lange periode (1837-1933), het gaat om zeer ver-schillende documenten (o.a. notariële akten, correspondentie, een aantekenschrift, rekeningen en een flinke stapel visitekaartjes). Daarnaast hebben ze betrekking op meerdere familieleden Jans-sen, hoewel Gerardus Hubertus Janssen en zijn dochter Rosalie Janssen er toch wel uitspringen. Het is de moeite waard deze papieren eens op te hangen aan de familie Stamboom.

Frappant genoeg doken er al in 2003 en onlangs weer, een aantal achtliende en negentiende eeuwse boeken op, waarin het eigen-domskenmerk van Jacobus Kessels is aangebracht. Deze boeken waren de Stichting Boeken Steunen Mensen uit Venlo aangeboden. In dezelfde boeken is ook het eigendomskenmerk van een zekere L. Janssen, Parade 37 in Venlo, te lezen. Een kleinzoon van G.H. Janssen. Blijkbaar zijn er dus in 1958 nog meer zaken door de fami-lie uit het woonhuis in Belfid overgenomen.

De familie Janssen
 Aanvankelijk had ik de indruk dat G.H. Janssen maar weinig relaties met Belfeld en omgeving had, hij was tenslotte geboortig van Maasniel. Een onterechte aanname! De grootvader van G.H. Janssen blijkt namelijk in Beesel gehuwd te zijn. Hoewel deze Henricus Janssen (hieronder generatie II) volgens de Beesele kerkregisters in Born bij Brüggen in Duitsland is gedoopt, is voor zijn huwelijk met de Beesele Wilhelmina Geerets dispensatie wegens verwantschap nodig.

Eén van de boeken uit de privé-bibliotheek van Jacobus Kessels. Ze bevatten zijn signatuur, zo ook dit Franstalige boek uit 1787 (collectie J. Ickenroth)

¹⁶ Gegevens betreffende de Wijerhof en Jan Willem Janssen zijn te vinden in: Jan Ruiten, *Onder de Klockenslagh van Neel, Leeuwen en Asenray* (Sint Odiliënberg, 1994)

Die verwantschap gaat terug op het Belfeldse echtpaar Conradus Geerets en Aldegondis Boenen. In de stamboom Janssen zijn dus wel degelijk Belfeldse voorouders te vinden.

Hoewel van Henricus Janssen geen stukken aanwezig zijn die op hem betrekking hebben, is hij wel van belang om hier te vermelden. Op 2 augustus 1802 koopt hij namelijk de boerderij Wijerhof in Maasniel. Deze omvangrijke en oude boerderij was oorspronkelijk in bezit van de Kartuziers te Roermond. Voor 24.000 franken wisselt ze van eigenaar. De familie Janssen zat dus niet slecht bij kas. Na dat de pachter in 1805 de boerderij heeft verlaten, komt zoon Jan Willem Janssen hier wonen. Hij is de vader van de Belfeldse burgemeester G.H. Janssen. Het oudste document uit de familiepapieren heeft op hem betrekking. Het is afschrift van een notariële akte uit 1837 waarin Jan Willem eenzijdig deel van de Wijerhof koopt van zijn broer Conrad Janssen. De hof is dus na de dood van Henricus Janssen onder zijn kinderen verdeeld. Jan Willem is in Maasniel schepen (wethouder), voorzitter van het Bureau van Weldadigheid (armenzorg) en in 1824 wordt hij zelfs voor korte tijd tot burgemeester gekozen.¹⁶ De appel valt dus niet ver van de boom wat de Belfeldse burgemeester G.H. Janssen betreft. Gerardus Hubertus Janssen komt zelf in beeld middels zijn inschrijving in de Broederschap der Gedurige Aanbidding van het Allerheiligste Sakrament in 1839. Een afschrift van een notariële akte uit 1850 toont aan dat zijn vader voor hem een vervanger heeft gevonden voor dienst bij de Nationale militie. Dit kost hem wel 396,09 gulden. Van enkele jaren later is een schrift waarin o.a. brieven zijn genoteerd die Gerardus in de periode 1855-1858 heeft verzonden. Heel opmerkelijk daarin zijn een aantal liefdesbrieven in het Frans aan zijn latere vrouw Henriëtte Kessels.

Talrijk zijn daarnaast brieven die zijn kinderen aan hem richten als zij buitenshuis studeren.

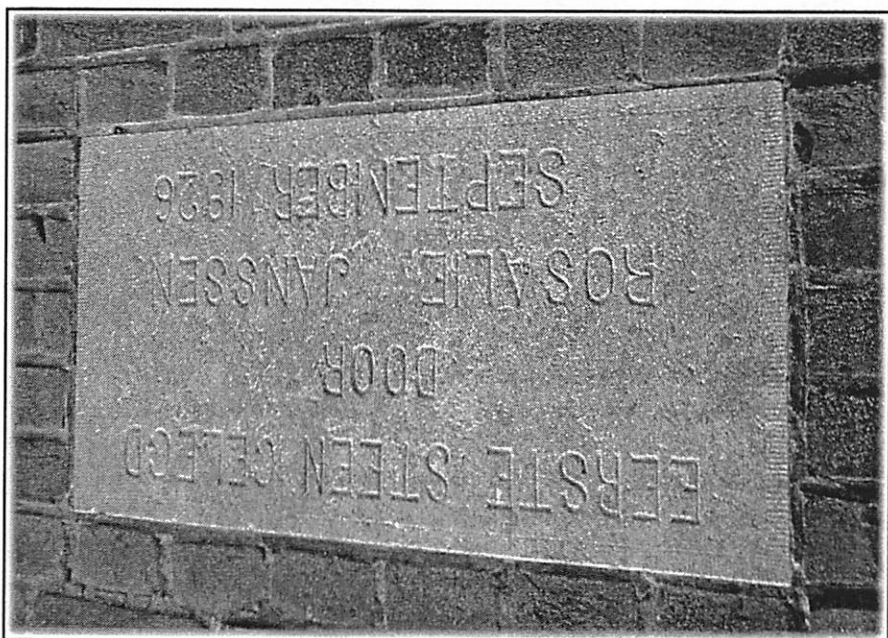
Daaronder ook de gebruikelijke nieuwaarswensen. Opvallend is het niveau waarop de kinderen corresponderen. Zo schrijft zoon Alphonse al op twaalfjarige leeftijd brieven in het Duits en Frans. Ook de 'feestzang' bij het zilveren bruiloftsfeest van het echtpaar Jansen-Kessels in 1881 is terug te vinden net als andere liederen bij die bij familiefeesten zijn gezongen.

Ook droeve gebeurtenissen zijn in de documenten vastgelegd. Het overlijden van de G.H. Janssen en zijn vrouw, beide in 1901, wordt behalve door brieven ook door vele tientallen visitekaartjes aangegeven. Deze visitekaartjes tonen aan dat de familie over vele kon-takten in de 'upperclass' van Noord- en Midden-Limburg beschikte. Diverse notarissen, burgemeesters, (top)ambtenaren, pastoors en kooplieden tonen hun medeleven aan de familie.

Na 1901 overheersen bewaard gebleven rekeningen die ongetwijfeld verband houden met het beheer van de familiegoederen. Vaak hebben ze – neem ik aan – betrekking op herstellingen aan of verbouwingen van de pachtboerderijen. Een van die pachters is de weduwe Tossers en later (haar zoon?) Gerard Tossers. Hun halfjaarlijkse betalingen zijn in een kwitantieboekje over de periode 1893-1913 genoteerd. Van geheel andere orde zijn de rekeningen die bij moeten dragen aan een aangenaam verblijf in het landhuis. Zo worden in 1907 45 flessen wijn besteld bij wijnhandel Ch. Canoy & Ch. Russel te Venlo. De kist met de flessen wordt per spoor in Belfeld afgeleverd! Ook bierbrouwer M. Janssen uit Baarlo mag in 1908 elke maand 18 liter 'oud bier' afleveren.

In de loop der jaren trekken de kinderen uit het ouderlijke huis. De ongehuwde Rosalie Janssen blijft alleen in Belfeld wonen. Schijnbaar is zij vrijwillig ongehuwd gebleven. Een opmerkelijke schriftelijke poging in 1884 door onderwijzer en 'bemiddelaar' J.J. Trijbels om Rosalie aan zijn schoonbroer Stephanus van Cleef te koppelen is zonder resultaat gebleven. Stephanus van Cleef huwt anderhalf jaar later Anna Maria Catharina Bongers. Of Rosalie gelukkig was geworden met Stephanus valt nog te bezien. Stephanus overlijdt namelijk al op 1 mei 1888. Weduwe Anna Bongers hertrouwt met broer Paulus van Cleef.

Een pakje brieven uit de twintiger jaren heeft betrekking op een briefwisseling met de familie Krpez in Wenen. Hoe de relatie precies in elkaar zit valt uit de teksten niet op te maken.

Opvallend is het ontbreken van stukken die verband houden met de bouw van het nieuwe landhuis in 1926. De bouw zelf mag al opmerkelijk heten omdat Rosalie samen met een huishoudster de enige bewoners van de zeer omvangrijke woning zijn. Waarschijnlijk is tot nieuwbouw besloten na de watersnood van 1926. Rosalie had daarbij de meeste schade in Belfeld opgelopen. Een schade die vooral voor rekening van de vernielde piano (750 gulden) kwam. Zij kon de schade makkelijk opbrengen, want in de schade lijsten wordt ook melding gemaakt van de inkomens van de gedupeerde inwoners. Rosalie heeft als rentenierster veruit het hoogste inkomen van alle vermelde personen; driemaal zoveel als de daaronder volgende persoon.

Rosalie wordt daarin Tante genoemd door dochter Maria Krpez. De contacten hoeven niet altijd zo ver weg gezocht te worden. Schijnbaar van de hand van de diverse dienstmeiden zijn de recepten die tussen de papieren bewaard zijn gebleven. Die kunnen wellicht geciteerd worden in een van de komende Zeumers om de rubriek 'Recepten uit grootmoeders tijd' nieuw leven in te blazen.

Een aantal rekeningen uit 1933 gericht aan 'Mejuffrouw Janssen alhier' vormen de jongste stukken uit dit familiearchief.

De documenten zijn door de heer Janssen aan de heemkundevereniging in bewaring gegeven.

Genealogische gegevens

De hierna volgende opgenomen genealogische gegevens zijn niet compleet. Alleen gegevens die eenvoudig via literatuur of internet (gen-ias) achterhaald konden worden, zijn vermeld.

11. Wilhelmus Janssen

Huw Helena Gerets.

Kinderen uit dit huwelijk o.a.:

11. Henricus Janssen, geboren te Born. Huwt Wilhelmina Geerets. Volg II

11. Henricus Janssen

Schatheffer in 1783. Geboren te Born.

Huw Beesel 30 april 1777 met dispensatie wegens verwantschap in de derde graad (in tertio sanguinitatis gradu collateral aequali) in drie roepen dd. 27 april verleend door Philippus Damianus bisschop van Roermond.; *Wilhelmina Geerets* [Gerets, Gerits, Gerichts], geboren te Beesel, dochter van Joannes Geerets.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Joannes Wilhelmus Jansen. Huwt 26 april 1809 met Wilhelmina Stox. Volg III

7 kinderen uit dit huwelijk, daarvan bekend:
 1. Anna Maria Janssen, geboren Maasniel 2-09-1809. Huwt Maasniel 14-04-1837 Willem Ramakers, geboren Swalmen 20-07-1811, zoon van Willem Ramakers en Catharina Timmermans.
 2. Johanna Janssen, geboren Maasniel 14-07-1811, overleden 1891. Huwt Maasniel 01-07-1841 Theodorus Theelen, geboren Neer 15-04-1811, zoon van Theodoor Theelen en Gertrudis Beurskens.
 3. Pieter Hendrik Janssen, geboren Maasniel 01-12-1816. Huwt 1) Maasniel 01-05-1849 Maria Catharina Huberdina Wachters, geboren Maasniel 10-07-1821, dochter van Severinus Wachters en Amilia Versteegen. Huwt 2) Beesel 22-4-1864 Joanna Wilhelmina Stox.

III. Jan Willem Janssen
 Raadslid en schepen te Maasniel. Geboren te Beesel 30 maart 1778, overleden Maasniel 1862.
 Huwt Beesel 26 april 1809 Joanne Wilhelmine Stox, geboren te Beesel, dochter van Pierre Stox en Elisabeth Gijssbers, overleden Maasniel 1860

Matthias Driessen; 2) Beesel 23-1-1820 met Franciscus Heldens.
 gedoopt 31-12-1795. Huwt 1) Beesel 29-10-1815 met Wilhelmus 9. Joanna Elisabetha Janssen, geboren Beesel 30-12-1795, overl. Ald. 10-5-1792.
 8. Henricus Albertus Jansen, geboren en gedoopt Beesel 9-5-1792, 1790, overl. Ald. 20-1-1791.
 7. Hendricus Jansen, geboren Beesel 25-10-1790, gedoopt 26-10-1817 te Beesel. Huwt Beesel 19-8-1822 met Anna Maria Jansen.
 6. Gerardus Jansen, geboren en gedoopt Beesel 26-1-1788, woont 1785.
 5. Joannes Franciscus Jansen, geboren en gedoopt Beesel 29-1-1785.
 4. Anna Catharina Jansen, gedoopt Beesel 4-5-1783.
 3. Anna Elisabetha Jansen, gedoopt Beesel 22-12-1781.
 Ramakers; 2) Beesel 8-9-1827 met Maria Petronella Driessen.
 Asselt (Koonderterhoeve, naar hem genoemd). Huwt 1) Catharina 2. Conradus Jansen, gedoopt Beesel 20-12-1779, woont 1817 te

geboren te Beesel, dochter van Gerardus Stox en Anna Maria Driessen.
 4. Peter Jan Hubert Janssen, geboren Maasniel 04-07-1821. Huwt Melick en Herckenbosch 09-05-1844 Helena Hubertina Erdman, geboren te Roermond, dochter van Janatius Erdman en Maria Magdalena Esser.
 5. Gerardus Hubertus Janssen, geboren Maasniel 15-02-1826. Huwt Belfeld 19-01-1856 Henrietta Mathea Maria Lucia Kessels. Volg IV.
 6. ?
 7. ?

IV. Gerardus Hubertus Janssen

Geboren te Maasniel 15 februari 1826, overleden Belfeld 8 januari 1901.
 Huwt met dispensatie wegens verwantschap in de derde en vierde graad Belfeld 19-01-1856 Henrietta Mathea Maria Lucia Kessels, geboren Belfeld 19-02-1834, dochter van Jacobus Kessels en Anna Maria Margaretha Goertz, overleden Belfeld 22-05-1901
 1. Maria Wilhelmina Hubertina Janssen, geboren Belfeld 25-11-1856, overleden 19
 2. Josephina Wilhelmina Jacoba Janssen, geboren Belfeld 25-08-1858

3. Matheus Joannes Jacobus Janssen, geboren Belfeld 08-04-1860, overleden 1933
 4. Maria Henriette Pauline Hubertine Janssen, geboren Belfeld 04-1-1862
 5. Hubertina Rosalia Janssen, geboren Belfeld 04-11-1863, overleden Belfeld
 6. Louis Willem Hubert Janssen, geboren Belfeld 01-11-1865. Huwt Haelen 02-05-1905 Anna Gertrudis Hubertina Aquarius, geboren te Haelen, dochter van Paulus Hendrikus Hubertus Aquarius en Gertrudis Florentina Hubertina Wouters.

Twan Ernst

7. Alphonsus Hubertus Janssen, geboren Belfeld 07-03-1868. Huwt Venray? Johanna Jacoba Antonia Poels, geboren Venray 20-04-1881.
8. Henrietta Margaretha Hubertina Janssen, geboren Belfeld 09-07-1871.
- 9 Josef Godfried Leonard Hubert Janssen, geboren Belfeld 06-11-1873.
10. Peter Gerard Hubert Janssen, geboren Belfeld 24-02-1876. Huwt Kerkrade 04-05-1920 Christina Deutz, dochter van Egidius Adolf Joseph Deutz en Catharina Schunck.
11. Gerardina Josephina Hubertina Janssen, geboren Belfeld 07-05-1878. Huwt Roermond 10-05-1910 Eugene Jean Marie Hubert Canoij, zoon van Bernard Joseph Johan Hendrik Canoij en Caroline Christina Janssen.

Belvédère-studie Leewen-de Weerd te Reuver

In de vorige Zeumer hebben we al een en ander verteld over de Belvédèrestudie Leewen-de Weerd. Inmiddels is de studie klaar en is dit op 14 juni in een commissieovergadering van de gemeente

Beesel gepresenteerd.

Bureau DHV onderzocht in opdracht van de gemeente het gebied en was enorm enthousiast over de in het gebied voorkomende natuur- en cultuurwaarden. Bij het verzamelen van informatie is door diverse lokale, regionale en landelijke instanties medewerking verleend. Ook de heemkundevereniging heeft hier een belangrijke bijdrage aan geleverd. Tijdens de presentatie in het gemeentehuis werden deze waarden toegelicht en de mogelijkheden aangegeven die dit gebied biedt voor verdere ontwikkeling. Het onderzoeksbureau geeft aan dat sporen uit de historie voor iedereen zichtbaar maakt kunnen worden d.m.v. een educatieve route voor kinderen en wandel- en fietsroutes voor de inwoners en de recreanten. Verder liggen er mogelijkheden voor restauratie en een lesbief m.b.t. schans St. Brigitte en de ontwikkeling van het natuurgebied De Weerd met tevens plaatsing van een vogelkijkhut.

De aanwezige waarden combineren met mogelijke woningbouw aan de St. Lambertusweg, maar dan niet verder richting de St. Lambertuskapel, biedt mogelijkheden om een en andere te financieren.

Het stimuleringsfonds voor Architectuur dat namens een viertal ministeries het Belvédèrefonds beheert, deelde de mening en verleende een bijdrage van 30.000 euro.

Voor de heemkundevereniging en het IVN een succes, omdat we niet met lede ogen willen aanzien hoe de bebouwing het oude waardevolle cultuurlandschap verder opslokt. Dat overigens nog een tweetal huizen aan de St. Lambertusweg gebouwd gaat worden is echter nog geen uitgemakte zaak. Hierover zal de raad zich nog moeten uitspreken. De heemkundevereniging zou het liefste zien dat langs de St. Lambertusweg helemaal niet meer gebouwd gaat worden.

Wiel Luyts

Recente archeologische vondsten

Na de vermelding van een mooie Karolingische fibula eind vorig jaar in deze Zeumer, liet René Ottenheim uit Reuver ons in juni op-nieuw enkele vondsten zien.

Op een landbouwperceel nabij de Rijksweg te Reuver deed hij een tweetal vondsten.

De eerste vondst be-treft een complete vuurstenen bijl, die gezien de vorm ge-rekend kan worden tot de Dúblatige Flin-tovalbeile. De bijl is geheel gepolijst en heeft een rechte snede.

De afmetingen be-dragen: lengte 100 mm, breedte 56 mm en de dikte 18 mm. Op de bijlsnede is een lichte beschadiging te zien, die waarschijnlijk door een ploeg is veroorzaakt. Het bijzonde-re aan de bijl is dat deze gemaakt is uit Lousberg vuursteen, mate-riaal dat afkomst is van de Lousberg bij Aken. Voor zover bekend is dit de derde complete bijl uit dit materiaal, die in de gemeente Bee-sel gevonden is.

Lousberg vuursteen komt niet in knolvorm, maar in plaatvorm voor. De steen wordt gekenmerkt door rode tot chocoladebruine vlekken (ontstaan door inwerking van ijzeroxide). De verwerking begon al in het mesolithicum (midden steentijd) en vroege neolithicum (nieuwe steentijd), maar had zijn hoogtepunt in het midden neolithicum. Ook deze bijl moet in deze periode gedateerd worden en wel in de 2de helft van de 4de eeuw v. Chr. Mogelijk bestaat er verband tussen deze vondst en de vondsten uit de Michelsbergcultuur die in deze omgeving worden gedaan. Overigens werd in 1970 een onderzoek gedaan naar de verspreiding van Lousbergvuursteen.

Wiel Luys

archeoloog. Al met al leuke vondsten die weer een stukje vormen van onze leg-puzzel van ons verleden. Dit dankzij noeste ijver van een amateur-afgebroken niet meer is teruggevonden. De mogelijkheid bestaat natuurlijk ook nog dat het stuk nadat het is Meestal is het dan niet meer geschikt om als bijl gebruikt te worden. hooguit bijslippen, maar dan hou je een kleiner exemplaar over. tegenstelling tot een vuurstenen bijl. Als deze breekt dan kun je hem zou men verwachten dat dit dan weer omgesmolten zou zijn. Dit in tijdmens is niet uit gesloten. Echter gezien de schaarste aan brons-geleden gebroken. Een beschadiging tijdens gebruik door de brons-Overigens is gezien de sterke corrosie op het breukvlak de bijl al lang deze dateren in de vroege bronstijd (1800 v. Chr.)

fragment is niettemin net zo zeldzaam. Gezien het type bijl kunnen we heid dan is dit zeker het geval bij een bronzen bijl. Het vinden van een bijl al een bijzonder-

complete vuurstenen is het vinden van een schade-ingen te zien. recente ploegbe-sne- zijn duidelijk de groen gepatineerd sne- is 56 mm. Op van de uitgewaai-erde maximale breedte aanwezig is. De fragment duidelijk aan één kant van het opstaande rand, die

Vaarschijnlijk een West-Europees randbijl gezien de aanzet van een Een tweede vondst betreft de sne- de van een bronzen bijl.

Hierbij bleek dat de meeste vondsten afkomstig zijn uit de Limburgse maasvallei en het aangrenzende Duitse gebied. Daar buiten zijn ze zeldzamer. Zie ook: P.J.R. Modderman, "De verspreiding van bijlen uit Lousbergvuursteen". In: Archeologie in Limburg nr. 10, blz. 5-7.